

Határozatok Tára

ELEANOR SHARPSTON
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2019. július 29.¹

C-360/18. sz. ügy

**Cargill Deutschland GmbH
kontra
Hauptzollamt Krefeld**

(a Finanzgericht Düsseldorf [düsseldorfi pénzügyi bíróság, Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem – Mezőgazdaság – A cukorágazat piacának közös szervezése – Termelési illetékek – Tévedésből fizetett összegek visszatérítése – Az 1360/2013/EU rendelet értelmezése – Nemzeti elévülési szabályok – Tényleges érvényesülés elve”

1. Jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Finanzgericht Düsseldorf (düsseldorfi pénzügyi bíróság, Németország) iránymutatást kér arra vonatkozóan, hogy a cukorágazatban kivetett termelési illetékeknek az 1360/2013/EU tanácsi rendelet² alapján történő visszatérítését a nemzeti joggal összhangban (az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve alapján), és különösen az annak alapján meghatározott elévülési időre figyelemmel kell-e elvégezni. A kérdés egy izoglükóz-termelő, a Cargill Deutschland GmbH (a továbbiakban: Cargill Deutschland), valamint a nemzeti illetékes hatóságok közötti jogvitában merült fel. A Cargill Deutschland a Bíróság által később érvénytelené nyilvánított jogszabály alapján befizetett, cukorra kivetett illetékek visszatérítését kéri. Az illetékes hatóságok azt állítják, hogy ezek az igények az ilyen keresetek megindítására rendelkezésre álló határidőket meghatározó nemzeti szabályok értelmében elévültek.

Az uniós jog

A cukorágazat piacának közös szervezése

2. A releváns időpontban³ a cukorpiac közös szervezésének lényegi elemei közé az árakra, termelési kvótákra és a harmadik országokkal folytatott kereskedelemre vonatkozó szabályok tartoztak. A rendszer önfinanszírozó volt. Az ágazatnak nyújtott közösségi támogatás akkoriban a cukorrépa megállapított, a cukorgyártók által a közösségi mezőgazdasági termelőknek fizetett minimumárát, valamint egy olyan intervenció árát foglalt magában, amelyen az intervenció ügynökségek felvásárolták a közösségi termelők által kínált összes cukrot. A cukortermelőkre termelési illetékeket vetettek ki annak érdekében, hogy finanszírozni lehessen a cukortermelés pénzügyi támogatásának

1 Eredeti nyelv: angol.

2 A 2001/2002-es, a 2002/2003-as, a 2003/2004-es, a 2004/2005-ös és a 2005/2006-os gazdasági évre vonatkozó cukorágazati termelési illetékek, a 2001/2002-es és a 2004/2005-ös gazdasági év tekintetében alkalmazandó kiegészítő illeték kiszámításához szükséges együttható, valamint a cukorgyártók által a cukorrépa-eladóknak az illetékek maximális összege és a 2002/2003-as, a 2003/2004-es és a 2005/2006-os gazdasági évre kivetendő illetékösszeg közötti különbség alapján fizetendő összegek megállapításáról szóló, 2013. december 2-i rendelet (HL 2013. L 343., 2. o.).

3 A cukorra kivetett illeték megfizetéséről szóló határozatokat, amelyekre a visszatérítési kereset vonatkozik, 2002. október és 2005. október között hozták (lásd még az alábbi 19. pontot).

költségét, amelyet különböző kategóriákba soroltak.⁴ A termelési illeték az export-visszatérítések által a Közösség számára okozott költségeket, vagyis azon kifizetéseket tükrözték, amelyet a cukortermelőknek kompenzációként fizettek bizonyos esetekben, ha a cukor világszertei ára – általában – alacsonyabb volt a támogatott közösségi árnál. Azt az elvet alkalmazták, hogy magának az ágazatnak kell finanszíroznia a termelési többlet értékesítéséből eredő pénzügyi veszteséget.⁵

Ítélezési gyakorlat

3. A „Jülich I” ítéletben⁶ számos cukortermelő megtámadta a cukortermelési illetékek kiszámítási módjának egyes aspektusait. Azt állították, hogy a Bizottság számítási módszere azt eredményezte, hogy ők többet fizettek, mint a közösségi termelési többlet értékesítési költségei. A Bíróságtól azt kérdezték, hogy a Bizottság által alkalmazott számítási módszer érvényes-e. A Bíróság a cukortermelők javára döntött. Az 1762/2003/EK bizottsági rendeletet⁷ és az 1775/2004/EK bizottsági rendeletet⁸ érvénytelenné nyilvánította.

4. A Törvényszék 2011. szeptember 29-én ítéletet hozott a Lengyelország kontra Bizottság ügyben;⁹ az ítéletben kimondta, hogy nincs megfelelő jogalap arra, hogy a cukorágazatban kivetett kiegészítő illeték esetében differenciált együttthatót alkalmazzanak, és megsemmisítette az 1686/2005/EK bizottsági rendelet 2. cikkét.¹⁰

5. A „Jülich II”¹¹ ítéletben ismét a cukortermelési illetékek kiszámításával kapcsolatos kérdésekkel fordultak a Bírósághoz. A fő kérdés most a szóban forgó „visszatérítések teljes összegével” kapcsolatos bizonytalanságokra vonatkozott. A bizonytalanság abból eredt, hogy nem igényelték és nem fizették ki azokat az export-visszatérítéseket, amelyek exportált feldolgozott termékekben lévő cukor bizonyos mennyiségei után járt volna. A 2003 és 2006 közötti gazdasági évekre vonatkozó termelési illetékeket meghatározó rendeletekben a Bizottság ezeket a mennyiségeket az „exportálható többletbe” foglalta bele, nem pedig az „exportkötelezettségek teljesítéséhez szükséges” kategóriába. A Bíróság – miután ennek a számításnak az érvényességéről való döntést kérték tőle – 2008-ban, a „Jülich I” ügyben hozott ítéletben megállapította, hogy valamennyi exportált mennyiséget mindkét esetben figyelembe kellett volna venni függetlenül attól, hogy a visszatérítéseket kifizették-e, vagy sem, és ezért a szóban forgó rendeletek érvénytelenek voltak. Ugyanakkor nem döntött arról, hogy a „visszatérítések teljes összegének” vajon ehhez hasonlóan minden lehetséges visszatérítést magában kellett volna-e foglalnia, függetlenül attól, hogy kifizették-e, vagy sem, vagy csak a ténylegesen kifizetett visszatérítéseket.¹²

4 A cukrot három kategóriába sorolták. Minden egyes gazdasági évben az A és B cukortermelés olyan kvótákon belül történt, amelyek főszabály szerint a belső piacon lévő keresletnek, illetve a cukortöbblet – export-visszatérítés mellett történő – exportálásának felelt meg. A C kategóriába sorolt cukrot e kvótákon kívül termelték, nem lehetett szabadon értékesíteni a Közösségben, és úgy exportálták, hogy nem járt utána pénzügyi támogatás.

5 A cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2001. június 19-i 1260/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 33. kötet, 17. o.; helyesbítés: 3. fejezet, 45. kötet, 282. o.) (11)–(15) preambulumbekzdése. A rendeletet különböző okokból hatályon kívül helyezték és felváltották. A cukorpiacot jelenleg a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítések: HL 2014. L 189., 261. o.; HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2017. L 262., 16. o.) szabályozza.

6 2008. május 8-i Zuckerfabrik Jülich ítélet, C-5/06 és C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260 (a továbbiakban: „Jülich I” ítélet)

7 A 2002/2003-as gazdasági évre a cukorágazatban a termelési illeték összegének megállapításáról szóló, 2003. október 7-i rendelet (HL 2003. L 254., 4. o.)

8 A 2003/2004-es gazdasági évre a cukorágazatban a termelési illeték összegének megállapításáról szóló, 2004. október 14-i rendelet (HL 2004. L 316., 4. o.; HL 2004. L 316., 64. o.)

9 2011. szeptember 29-i ítélet, T-4/06, nem tették közzé, EU:T:2011:546.

10 A 2004/2005-ös gazdasági évre a termelési illetékek összege, valamint a kiegészítő illeték meghatározásáról szóló 2005. október 14-i rendelet (HL 2005. L 271., 12. o.)

11 2012. szeptember 27-i Zuckerfabrik Jülich és társai ítélet, C-113/10, C-147/10 és C-234/10, EU:C:2012:591 (a továbbiakban: „Jülich II” ítélet).

12 Ugyanis a Bíróságot nem kérték, hogy ebben a kérdésben döntsön, lásd: Zuckerfabrik Jülich és társai ügyre vonatkozó indítványom, C-113/10, C-147/10 és C-234/10, EU:C:2011:701, 82. pont.

6. A Bizottság annak érdekében, hogy a Bíróság ítéletének megfeleljen, 2009-ben új rendeletet fogadott el, amelyben az érvénytelenné nyilvánított rendeleteket helyesbítette.¹³ Új számításában a Bizottság a „visszatérítések teljes összegébe” *valamennyi* elérhető visszatérítést beleszámított, tekintet nélkül arra, hogy azt kifizették-e, vagy sem. Az újra kiszámított illetékek kismértékben eltértek az eredetileg rögzítettektől, de magasabbak voltak, mint abban az esetben, ha a „visszatérítések teljes összege” csak a ténylegesen kifizetett visszatérítéseket foglalta volna magában. Ezt számos cukortermelő megtámadta. A „Jülich II” ítéletben a Bíróság az 1193/2009 rendeletet érvénytelenné nyilvánította, megállapítva, hogy valamely termék tonnánkénti átlagos vesztesége szempontjából az 1260/2001 rendelet 15. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy a visszatérítések teljes összegébe csak a ténylegesen kifizetett export-visszatérítések teljes összege tartozik bele.

7. Válaszul a Tanács ekkor elfogadta az 1360/2013 rendeletet.¹⁴

Az 1360/2013 rendelet

8. Az (1)–(10) preambulumbekzdés meghatározta, milyen alapon számítják az illetékeket a szóban forgó gazdasági évre, valamint a Bíróság azon döntéseit, amelyek (az említett illetékeket megállapító) releváns korábbi közösségi rendeleteket érvénytelenné nyilvánították. A (11) preambulumbekzdés kimondja, hogy „következésképpen a cukorágazatra vonatkozó illetékeket megfelelő szinten kell megállapítani”. A 314/2002/EK bizottsági rendelet 6. cikkének (5) bekezdésével összhangban meghatározott kivitelek esetében az 1260/2001/EK rendelet 15. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett átlagos veszteséget a ténylegesen kifizetett visszatérítések összege és az exportált mennyiségek hányadosaként kell kiszámítani, függetlenül attól, hogy visszatérítés kifizetésére sor került-e [...]”. A preambulumbekzdésekben szereplő állítások megerősítik, hogy a kiigazított illetékeket visszamenőlegesen kell alkalmazni a szóban forgó gazdasági évekre, vagyis attól az időponttól kezdve, hogy az illetékek érvénytelenné lettek nyilvánítva.¹⁵ A (23) preambulumbekzdés megállapítja, hogy „jobbiztonsági okokból, valamint a különböző tagállamokban működő érintett gazdasági szereplők közötti egyenlő bánásmód biztosítása érdekében meg kell határozni egy olyan közös dátumot, amikor az e rendeletben rögzített illetékek az 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet^[16] 2. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében megállapításra kerülnek.”

9. Az 1. cikk előírja, hogy a cukorágazatban fizetendő, a 2001/2002-es, a 2002/2003-as, a 2003/2004-es, a 2004/2005-ös és a 2005/2006-os gazdasági évre vonatkozó termelési illetékeket a melléklet 1. pontja határozza meg.¹⁷ A 2001/2002-es és a 2004/2005-ös gazdasági évre vonatkozó kiegészítő illeték kiszámításához szükséges együtthatókat a melléklet 2. pontja határozza meg. Végezetül, a cukorgyártók által a cukorrépa-értékesítők részére a 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó A és B illetékek alapján fizetendő összegeket a melléklet 3. pontja határozza meg.

10. A 2. cikk kimondja, hogy „[a szóban forgó] rendeletben rögzített illetékek megállapításának az [1150/2000 rendelet] 2. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett határideje legkésőbb 2014. szeptember 30-a, kivéve ha a tagállamok a kifizetett, de nem esedékes összegeknek a gazdasági szereplők általi visszaigénylésére vonatkozó nemzeti jog alkalmazása miatt nem tudják tartani az említett határidőt.”

13 Az 1762/2003/EK, az 1775/2004/EK, az 1686/2005/EK és a 164/2007/EK rendelet helyesbítéséről és a cukorágazatban termelési illetékként fizetendő összegeknek a 2002/2003-as, 2003/2004-es, 2004/2005-ös, 2005/2006-os gazdasági évekre történő megállapításáról szóló, 2009. november 3-i 1193/2009/EK bizottsági rendelet (HL 2009. L 321., 1. o.).

14 Időközben az 1260/2001 rendeletet hatályát veszítette és helyébe más jogszabály lépett, már nem képezte a Bizottság által az illetékek kiigazítására elfogadott jogszabályok jogalapját.

15 (12)–(22) preambulumbekzdés.

16 A Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 2000. május 22-i rendelet (HL 2000. L 130., 1. o.; magyar nyelvű kiadása 1. fejezet, 3. kötet, 169. oldal).

17 A c)–f) pont az izoglükózra vonatkozik.

11. A 3. cikk felsorolja azokat az időpontokat, amikor az 1360/2013 rendelet a szóban forgó gazdasági évek vonatkozásában hatályba lép. Az 1. cikk (1) bekezdését az alábbi időpontoktól kell alkalmazni:

- „2002. október 16. a 2001/2002-es gazdasági év vonatkozásában,
- 2003. október 8. a 2002/2003-as gazdasági év vonatkozásában,
- 2004. október 15. a 2003/2004-es gazdasági év vonatkozásában,
- 2005. október 18. a 2004/2005-ös gazdasági év vonatkozásában, és
- 2007. február 23. a 2005/2006-os gazdasági év vonatkozásában.”Az 1. cikk (2) bekezdését az alábbi időpontoktól kell alkalmazni:
- „2002. október 16. a 2001/2002-es gazdasági év vonatkozásában, és
- 2005. október 18. a 2004/2005-ös gazdasági év vonatkozásában.”

A 2018/264 (EU) tanácsi rendelet

12. A 2018/264 (EU) tanácsi rendelet,¹⁸ mint olyan, nem képezi jelen eljárás tárgyát. Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra utaló végzésében idézi ezt a rendeletet. A Raffinerie Tirlémontoise ítéletben¹⁹ a Bíróság a 2267/2000/EK bizottsági rendeletet²⁰ és az 1993/2001/EK bizottsági rendeletet²¹ érvénytelenné nyilvánította. A 2018/264 rendelet céljai közé tartozik az említett ítéletnek való megfelelés, valamint az 1999/2000-es gazdasági évre vonatkozó kiegészítő illeték és a 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó termelési illeték megfelelő szinten történő megállapítása.²²

13. A 2. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy „[a] 2267/2000/EK és az 1993/2001/EK rendeletben rögzített cukorágazati termelési illetékek és az e rendelet 1. cikkében meghatározott illetékek közötti különbözetet vissza kell téríteni azon gazdasági szereplők részére, amelyek illetéket fizettek az 1999/2000-es és a 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozóan, az említett gazdasági szereplők kellően indokolt kérelme alapján”.

A nemzeti jog

14. A Gesetz zur Durchführung der gemeinsamen Marktorganisationen und der Direktzahlungen (a közös piacszervezések és a közvetlen kifizetések végrehajtásáról szóló törvény, a továbbiakban: MOG) 12. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a piacszervezési célú illetékekre az Abgabenordnung (az adózás rendjéről szóló törvény; a továbbiakban: AO) rendelkezései megfelelően alkalmazandók, amennyiben e törvény vagy az e törvény alapján elfogadott rendelet az említett rendelkezésektől eltérően nem rendelkezik.

18 Az 1999/2000-es gazdasági évre vonatkozó cukorágazati termelési illetékek és a kiegészítő illetékekre alkalmazandó számítási együttható, valamint a 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó cukorágazati termelési illetékek megállapításáról szóló, 2018. február 19-i rendelet (HL 2018. L 51., 1. o.).

19 2017. február 9-i ítélet, C-585/15, EU:C:2017:105.

20 A cukorágazatban termelési illetékként fizetendő összegeknek a 2000/2001-es gazdasági évre történő megállapításáról szóló, 2001. október 11-i rendelet (HL 2001. L 271., 15. o.).

21 A cukorágazatban termelési illetékként fizetendő összegeknek az 1999/2000-es gazdasági évre történő megállapításáról, valamint a kiegészítő illeték kiszámítása együtthatójának meghatározásáról szóló, 2000. október 12-i rendelet (HL 2000. L 259., 29. pont).

22 (1)–(9) preambulumbekkezdés.

15. Az AO 169. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint „[a]z adómegállapítási határidő lejártát követően az adó nem állapítható meg, és az adómegállapítás nem vonható vissza vagy módosítható. [...] Az adómegállapítási határidő 1. egy év a jövedéki adók és jövedékiadó-visszatérítések esetében, 2. négy év a nem az 1. pont szerinti adóknak vagy adó visszatérítéseknek, illetve az Uniós Vámkódex 5. cikkének 20. és 21. pontja szerinti behozatali és kiviteli vámoknak minősülő adók és adóvisszatérítések esetében. [...]”

16. Az AO 170. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy az adó megállapításának határideje azon naptári év lejártával kezdődik, amelyben az adófizetési kötelezettség keletkezik.

17. Az AO 172. §-a (1) bekezdésének d) pontjával együttesen értelmezett 172. §-ának (1) bekezdése szerint az adó megállapításáról szóló határozat, amennyiben annak meghozatalára nem ideiglenes jelleggel vagy a felülvizsgálat lehetőségének fenntartásával került sor, csak a törvényben meghatározott esetben vonható vissza vagy módosítható.

18. Az AO 175. §-ának (1) bekezdésével összhangban az adó megállapításáról szóló határozatot vissza kell vonni vagy módosítani kell, amennyiben a múltira adóügyi hatással bíró esemény következik be.

A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19. A Hauptzollamt Krefeld (krefeldi fővámhivatal, Németország; a továbbiakban: illetékes hatóságok) a Cargill Deutschland izoglükóz-termelése alapján a következő, illetékek megállapításáról szóló határozatokat hozta: i. 2002. október 23-i határozat a 2001/2002-es gazdasági évre vonatkozóan 832 677,71 euró összegű végleges termelési illeték és 69 270,46 euró összegű kiegészítő illeték megállapításáról; ii. 2003. október 20-i határozat a 2002/2003-es gazdasági évre vonatkozóan 525 236,03 euró összegű végleges termelési illeték megállapításáról; iii. 2004. március 30-i határozat a 2003/2004-es gazdasági évre vonatkozóan 115 084,15 euró összegű termelésiilleték-előleg megállapításáról; iv. 2005. október 18-i határozat a 2004/2005-es gazdasági évre vonatkozóan 778 800,52 euró összegű végleges termelési illeték és 124 101,86 euró összegű kiegészítő illeték megállapításáról.²³ A Cargill Deutschland nem vitatta ezeket a határozatokat (a továbbiakban: illetékek megállapításáról szóló eredeti határozatok).

20. Az 1360/2013 rendelet elfogadását követően a Cargill Deutschland a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozó megfelelő összegek újbóli megállapítását és e gazdasági évekre vonatkozó túlfizetéseinek visszatérítését kérte a Hauptzollamt Krefeldtől. A Hauptzollamt Krefeld ezt a kérést 2016. április 18-i határozatával elutasította. Úgy vélte, hogy a jogerőre emelkedett határozatok csak az AO 169. cikke (2) bekezdése első mondatának 2. pontja szerinti adómegállapítási határidőn belül vonhatók vissza, módosíthatók vagy javíthatók ki. E határidő azonban lejárt a cukorágazat szóban forgó gazdasági évei tekintetében.

21. A Cargill Deutschland eljárást indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt azon illetékek visszatérítése érdekében, amelyeket állítása szerint olyan jogszabály alapján végzett számítások eredményeképpen fizetett be többletként, amelyet az 1360/2013 rendelet később érvénytelenné nyilvánított és helyesbített. Állítása szerint ezen visszatérítéshez való jog az uniós jogból és a nemzeti jogból ered.

22. A Hauptzollamt Krefeld ezzel szemben azt állítja, hogy a Cargill Deutschland keresetét el kell utasítani. Állítása szerint az általános adójog elévülési szabályait az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés általános jogelvére tekintettel alkalmazni kell.

²³ Ezekre a gazdasági évekre együttesen szóban forgó gazdasági évekként fogok hivatkozni.

23. A kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy a nemzeti jog alapján a Cargill Deutschland nem jogosult a szóban forgó gazdasági évekre fizetett illetékek visszatérítésére, mivel az ilyen keresetek az adott illetékek megállapításáról szóló határozatok időpontjai alapján már elévültek.

24. A nemzeti szabályok szerinti elévülési idő érvényesülését illetően a kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy a MOG – az AO 169. §-a (2) bekezdése első mondatának 2. pontjával összefüggésben értelmezett – 12. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében négyéves megállapítási határidő alkalmazandó.

25. A kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy az illetékszámításnak az 1360/2013 rendelet által visszaható hatállyal bevezetett módosításai a nemzeti jog alapján nem váltják ki az AO 175. §-a (1) bekezdése 2. pontjának alkalmazását.

26. A kérdést előterjesztő bíróság nem tudja eldönteni, hogy ha az illetékek megállapításáról szóló határozatok a nemzeti jog alapján véglegesek, ez kizárja-e a túlfizetett illetékek visszatérítését, tekintettel arra, hogy a 2018/264 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése kellően indokolt kérelem alapján lehetővé teszi az 1999/2000-es és a 2000/2001-es gazdasági évekre vonatkozóan fizetett illetékek visszatérítését. Azt szeretné megtudni, hogy a 2018/264 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének értelmezése kihat-e az illetékeknek az 1360/2013 rendelet szerinti visszatérítésére.

27. A kérdést előterjesztő bíróság ezért előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvére tekintettel a nemzeti jog alapján és különösen az abban szabályozott elévülést alkalmazva kell-e visszatéríteni azon cukorágazati termelési illetékeket, amelyeket [az 1367/2014/EU rendelethez] alapján a korábbtól eltérő módon kell kiszámítani?”

28. Írásbeli észrevételt a Cargill Deutschland, a belga kormány, valamint az Európai Bizottság nyújtott be. A 2019. május 2-i tárgyaláson ugyanezen felek szóban is előadták álláspontjukat. Ezenfelül a Hauptzollamt Krefeld (amely nem nyújtott be írásbeli észrevételt) szintén részt vett a tárgyaláson és ismertette szóban az észrevételeit a Bíróság előtt.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés értékelése

29. A kérdést előterjesztő bíróság lényegében arról kíván meggyőződni, hogy a Cargill Deutschland továbbra is felelős-e a később a Bíróság által érvénytelenné nyilvánított uniós jogszabály alapján kiszámított cukortermelési illetékekért; valamint hogy az elévülési időt szabályozó nemzeti szabályok kizárják-e, hogy az 1360/2013 rendelet alapján elvégzett új számítások jogot keletkeztessenek az illetékek azon részének visszatérítésére, amelyeket jogszerűtlenül fizetettek meg.

Előzetes észrevételek

30. Abban egyetértés van, hogy a Cargill Deutschland helyzete az 1360/2013 rendelet hatálya alá tartozik, és hogy főszabály szerint megilleti a visszatérítés (amelyre a nemzeti eljárási jogok, különösen az elévülési időkre vonatkozó szabályok joghatásai vonatkoznak).

31. A Cargill Deutschland azt állítja, hogy a túlfizetett illetékek visszatérítéséhez való jogát a 2018/264 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése megerősíti. A kérdést előterjesztő bíróság ezért arra is szeretne választ kapni, hogy e rendelkezést figyelembe kell-e venni az 1360/2013 rendelet értelmezése során. Egyetértek a Bizottság azon észrevételével, amely szerint a 2018/264 rendelet szövege nem releváns. Először is, a jelen ügy tárgyát képező gazdasági évek között nem szerepel az 1999/2000-es és a 2000/2001-es év – amely két gazdasági évre a 2018/264 rendelet szabályozása irányul. Másodszor, az 1360/2013 rendeletet a *saját* szövegére, céljára és kontextusára hivatkozva kell értelmezni.

Az 1360/2013 rendelet

32. A Cargill Deutschland azt állítja, hogy az 1360/2013 rendelet alapján megilleti a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozóan túlfizetett illetékek visszatérítése. Ez a jog a jelen Bíróság ítéleteiből, valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése és az EUMSZ 291. cikk tükrében értelmezendő EUMSZ 264. és EUMSZ 267. cikkből ered.

33. A Hauptzollamt Krefeld ezzel szemben azt állítja, hogy az 1360/2013 rendelet nem ruházza fel a visszatérítés közvetlen jogával a cukortermelőt. A cukortermelőknek ahhoz, hogy keresetet indítsanak, a nemzeti eljárási szabályokra kell hivatkozniuk.

34. A belga kormány fenntartja, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést igenlően kell megválaszolni. Az elévülési idő csak akkor kezdődhet meg, amikor a túlfizetett illetékek jogalapját képező rendeleteket visszavonják vagy érvénytelenné nyilvánítják.

35. A Bizottság szerint az állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban, ha nincs alkalmazandó harmonizált uniós rendelkezés, a visszatérítési folyamatot a nemzeti eljárási szabályok szabályozzák.

36. Vajon az 1360/2013 rendelet önmagában biztosítja a gazdasági szereplők számára a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozóan túlfizetett illetékek visszatérítéséhez való jogot vagy az ilyen jogok a nemzeti eljárási szabályok és intézkedések alapján keletkeznek?

37. Számomra úgy tűnik, hogy a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozóan túlfizetett illetékek visszatérítése kétségtelenül az uniós jogból ered. Az ilyen jogok logikusan következnek a Bíróság azon jogszabályokat érvénytelenné nyilvánító határozataiból, amelyek alapján az említett illetékeket be kellett fizetni.²⁴ Az 1360/2013 rendelet önmagában nem ruházza fel ilyen joggal a gazdasági szereplőket. Ehelyett inkább visszaható hatállyal helyreigazítja a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozó termelési illetékek kiszámítása során elkövetett hibákat és új összegeket állapít meg ezekre az illetékekre, ami lehetővé teszi, hogy a gazdasági szereplők és a tagállamok illetékes hatóságai megállapítsák a régi rendszer alapján túlfizetett összegeket.²⁵

38. Az 1360/2013 rendelet 1. cikke hatályba lépteti a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozó (új, helyesbített) termelési illetékeket és hivatkozik melléklete 1. pontjára. Az említett pont tartalmaz egy táblázatot, amely az egyes gazdasági évekre meghatározza a cukorágazatban alkalmazandó termelési illetékeket (a releváns termék tonnájára, euróban megadott összegként).²⁶

²⁴ Lásd a fenti 3–6. pontot.

²⁵ Lásd az alábbi 41. pontot.

²⁶ Lásd a fenti 9. pontot.

39. A 2. cikkkel összhangban az 1360/2013 rendelet által meghatározott illetékek megállapításának határideje²⁷ 2014. szeptember 30. A 2. cikkből az következik, hogy a megosztott irányítási rendszer alkalmazandó a cukortermelési illetékekre.²⁸ A termelők az igényeket nem a Bizottsághoz jelentik be, hanem nemzeti intézkedések alapján az illetékes nemzeti hatóságokhoz.

40. A 3. cikk meghatározza az 1360/2013 rendelet visszamenőleges alkalmazására vonatkozó szabályokat, amikor megállapítja azokat az időpontokat, amelyekről kezdve a szóban forgó gazdasági évek vonatkozásában a termelési illetékeket és a kiegészítő illetékekre alkalmazandó számítási együttthatót alkalmazni kell.²⁹

41. Az 1360/2013 rendelet célja, hogy kiigazítsa a később érvénytelenné nyilvánított bizottsági határozatok alapján kiszámított és kivetett illetékeket.³⁰ Így ezen intézkedés szükségszerűen annak biztosítására irányul, hogy a cukorra kivetett illetékek rendszere önfinanszírozó legyen, ne pedig többletbevételt termeljen.³¹ Az 1360/2013 rendelet (11) preambulumbekzdése kimondja, hogy a cukortermelési illetékeket megfelelő szinten kell megállapítani.³²

42. Az 1360/2013 rendelet nem rendelkezik azokról az eljárásokról és intézkedésekről, amelyeket a tagállamoknak alkalmazniuk kell annak érdekében, hogy eleget tegyenek a gazdasági szereplők által a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozóan túlfizetett cukortermelési illetékek visszatérítésére irányuló kötelezettségnek. Ez a rendelet egy általános hatállyal bíró jogi aktus, amely az EUMSZ 288. cikkkel összhangban teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Ennek megfelelően meglepő lenne egy ilyen joghézag, ha az említett kérdéseket valóban közvetlenül az 1360/2013 rendelettel akarták volna szabályozni.

43. A nemzeti illetékes hatóságok által az értékelések felülvizsgálata és a túlfizetett összegek visszatérítése során alkalmazott eljárások egyértelműen a nemzeti eljárási szabályok hatálya alá tartoznak. Természetesen ezekre a szabályokra vonatkozik az egyenértékűség (a részletes eljárási szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló, nemzeti intézkedésekre vonatkozóak) és a tényleges érvényesülés (nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását) uniós jogi alapelve.³³ Fontos, hogy mindig szem előtt tartsuk, hogy az 1360/2013 rendelet központi célja, hogy jelen Bíróság számos ítéletét érvényre juttassa.

27 A megállapítás határidejét az 1150/2000 rendelet 2. cikke (2) bekezdésének második albekezdése határozza meg; a tagállamok kötelesek: i. megállapítani az Unió saját forrásait (1150/2000 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése); ii. jóváírni azokat az Európai Unió bankszámláján; amennyiben ezeknek a kötelezettségeknek nem tesznek eleget, iii. késedelmi kamatot fizetni a kint lévő összegek után. A termelési illetékek az Európai Unió saját forrásainak részét képezik. A saját források „megállapítása” azt jelenti, hogy ezeket az összegeket figyelembe kell venni, nem pedig azt, hogy be kell hajtani, lásd: 2005. november 15-i Bizottság kontra Dánia ítélet, C-392/02, EU:C:2005:683, 67. pont.

28 A „megosztott irányítás” alá tartozó támogatások esetében a Bizottság a tagállamokat bízza meg az uniós programok nemzeti szintű végrehajtásával. Az illetékes hatóságok ezt követően elosztják a kedvezményezettek között (jelen esetben a cukorágazatban tevékenykedő gazdasági szereplők között) a támogatásokat.

29 Lásd a fenti 11. pontot.

30 Az 1360/2013 rendelet (1) – (10) preambulumbekzdése; lásd még a tanácsi rendeletre irányuló COM(2013) 527 bizottsági javaslat indokolásának 3. oldalát, amely szerint „[a] Bíróság ugyanakkor kimondta, hogy a Bizottság több ízben is tévesen számította ki a szóban forgó időszakra az [1260/2001 rendelet] alapján megállapított illetékeket. Végezetül a Bíróság azt is megállapította, hogy a Bizottság által az [1193/2009 rendeletben] az illetékek kiszámításához használt módszer helytelen volt, mivel a fedezendő költségek túlbecsléséhez és következésképpen a cukortermelőkre kivetett illeték túl magas szinten történő rögzítéséhez vezetett. Az [1193/2009 rendelet] érvénytelenségéből kifolyólag a Bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogalanyok jogosultak a tagállamok által a szóban forgó időszakban beszedett, érvénytelen termelési illetékek címén tartozatlanul kifizetett többletösszegek és az ezen összegek után járó kamatok visszatérítésére. A Bíróság a 2002/2003-as, a 2003/2004-es, a 2004/2005-ös és a 2005/2006-os gazdasági évre kivetendő illetékek pontos összegét illetően joghézagot hagyott az ítéletben. Következésképpen az ítéletben foglaltak betartása érdekében az említett gazdasági évekre megállapított illetékösszegeket a Bíróság által érvényesnek nyilvánított módszer szerint kiszámolt új összegekkel kell felváltani, és ezen összegeket visszaható hatállyal kell alkalmazni.”

31 Az 1360/2013 rendelet (5) preambulumbekzdése.; lásd még a fenti 2. pontot.

32 Lásd a fenti 8. pontot.

33 Az uniós jog ezen általános elveivel kapcsolatosan a közelmúltban megfogalmazott kijelentés megtalálható a 2018. május 17-i Specializuoas transportas ítéletben, C-531/16, EU:C:2018:324, 36. pont.

44. Bár egyértelmű, hogy a gazdasági szereplőknek a túlfizetett illetékek visszatérítéséhez való joga az uniós jogból ered, nem értek egyet a Cargill Deutschlanddal, mivel úgy vélem, hogy az 1360/2013 rendelet önmagában nem tartalmaz olyan intézkedéseket vagy eljárási szabályokat, amelyek lehetővé tennék, hogy a cukortermelők a túlfizetett illetékek visszatérítését igényeljék.

Elévülési idők

45. Az alapeljárásban szóban forgó elévülésre vonatkozó nemzeti szabályok összhangban vannak-e az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével?

46. A Cargill Deutschland azt állítja, hogy az elévülési időt szabályozó rendelkezések az 1360/2013 rendelet szerinti visszatérítéshez való jog fő eleme, és azokat önállóan kell értelmezni. Az ilyen rendelkezéseknek nincs közülük a nemzeti eljárási szabályokhoz. Jelen esetben az elévülési idő akkor kezdődött, amikor az 1360/2013 rendelet 2013. december 20-án hatályba lépett. Azt javasolja, hogy a szóban forgó rendelet értelmezése során a Bíróság a Vámkódex 236. cikkében szereplő visszatérítési szabályokkal vonjon megfelelő párhuzamot.³⁴

47. A Hauptzollamt Krefeld azt állítja, hogy a szóban forgó nemzeti szabályok megfelelnek az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének, és hozzáteszi, hogy elengedhetetlen elévülési időt alkalmazni. A keresetindítási határidők a jogbiztonság érdekében szükségesek.

48. Belgium azt állítja, hogy a visszatérítésre irányuló keresetek a nemzeti eljárási autonómia körébe tartoznak, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve mellett. Belgium a tárgyaláson kifejtette, hogy Belgiumban a németországitól eltérő nemzeti intézkedések vannak. Belgiumban a tartozatlan befizetések miatt indított visszatérítésre irányuló keresetek megindítására szolgáló határidő kezdőnapja a befizetés napja, vagy az a nap, amikor az illető tudomást szerez arról, hogy a szóban forgó befizetése valóban „tartozatlan” befizetés volt. Az elévülési idő az említett naptól számított 10 év. A tényleges érvényesülés elvével ellentétes, ha a gazdasági szereplőket megfosztják a visszatérítéshez való joguktól.

49. A Bizottság azt állítja, hogy az 1360/2013 rendelet nem rendelkezik a túlfizetett termelési illetékek visszatérítésére vonatkozó intézkedésekről, az elévülési időkről vagy az esetleg fizetendő kamatokról. Ebből az következik, hogy mindez a nemzeti eljárás jog hatálya alá tartozik.

50. Először is, nem értek egyet a Cargill Deutschland azon észrevételével, hogy a Vámkódex 236. cikke itt hasznos analógiaként szolgálhatna. Már korábban kifejtettem, hogy véleményem szerint az 1360/2013 rendelet, mint olyan, nem tartalmaz olyan szabályokat, amelyek alapján a gazdasági szereplők a cukorra kivetett túlfizetett illetékeket visszaigényelhetnék.³⁵ Ezzel szemben a szóban forgó gazdasági évek idején alkalmazandó változatában a Vámkódex tartalmazott (a VII. címben) a „Vámtartozásra” vonatkozóan olyan különös szabályokat, amelyek tartalmaztak szabályokat „a vám összegére vonatkozó határidőkre és eljárásokra”, valamint „A vám visszafizetésére és elengedésére” vonatkozó szabályokat (az 5. fejezetben, amelyben a 236. cikk is szerepelt). Mindez uniós szinten elfogadott intézkedések egyedi rendszerét hozta létre.

51. Mivel az uniós jogalkotó úgy döntött, hogy a cukorra kivetett illetékek beszedésére és visszatérítésére vonatkozó részletes intézkedéseket is tagállami hatáskörben hagyja, a Vámkódex harmonizált intézkedéseivel nem lehet hasznos párhuzamot vonni.

³⁴ A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.). E rendelet többször is módosításra került. Az uniós vámügyi ágazatot jelenleg az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályozza. A Közösségi Vámkódex 236. cikkét tükröző rendelkezések a 952/2013 rendelet 116., 117. és 121. cikke.

³⁵ Lásd a fenti 42–44. pontot.

52. A kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra utaló végzésében azt állítja, hogy a Hauptzollamt Krefeld a szóban forgó gazdasági évekre vonatkozóan kiszámította az illeték mértékét és kiállította az illetékek megállapításáról szóló eredeti határozatokat, és ezeket a határozatokat nem vitatták. 2016. április 18-án a Hauptzollamt Krefeld elutasította a Cargill Deutschland (2014. február 13-i) azon kérését, hogy az 1360/2013 rendelettel összhangban hozzon új illetékek megállapításáról szóló határozatokat és térítse vissza az illetékek megállapításáról szóló eredeti határozatok alapján tartozatlanul kifizetett összegeket. A releváns nemzeti szabályok alapján a Cargill Deutschlandot nem illeti meg a visszatérítés, mivel az ilyen keresetekre vonatkozó elévülési időről szóló szabályok miatt keresete elfogadhatatlan. Az előírt négyéves határidő alkalmazandó a cukortermelési illetékek értékelésére és értékelésének módosítására. A szóban forgó gazdasági évek közül az utolsó (2004/2005) esetében ez az időszak legkésőbb 2006. december 31-én megkezdődött. A Cargill Deutschland 2014. február 13-án benyújtott, ismételt értékelésre és visszatérítésre irányuló kérelme ezért nem járhatott sikerrel. A korábbi szóban forgó gazdasági évek esetében még inkább ez a helyzet.

53. A kérdést előterjesztő bíróság emellett azon a véleményen van, hogy a szóban forgó nemzeti eljárási szabályok összeegyeztethetők az egyenértékűség és tényleges érvényesülés elveivel.

54. Nem vagyok meggyőződve arról, hogy a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja helyes.

55. A Bíróság már 1970-ben megállapította, hogy az eljárásra vonatkozó elévülési időket előzetesen kell megállapítani, és azoknak meg kell felelniük a jogbiztonság követelményeinek.³⁶ Az eljárás logikájában szereplő, nyomós érvek azt mutatják, hogy az elévülési időket megállapító rendelkezéseknek olyan szabályozás részét kellene képezniük, amely meghatározza az elévülési idő hosszát, az elévülési idő kezdő időpontját, valamint az elévülési idő megszakadását vagy nyugvását eredményező eseményeket. E tekintetben a tagállami illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők érdekeit a Bizottságnak az Európai Unió pénzügyi érdekei védelmére vonatkozó felügyeleti szerepével együtt kellene figyelembe venni.

56. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint uniós szabályozás hiányában minden tagállam belső jogrendszerének feladata kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságot, és meghatározni a bírósághoz fordulás azon eljárási szabályait, amelyek célja, hogy biztosítsák azoknak a jogoknak a teljes körű védelmét, amelyeket az uniós jog szabályai a jogalanyoknak biztosítanak. A felelősségre vonatkozó nemzeti jog keretében kell tehát az államnak megtéríteni az okozott kár következményeit, miközben a károk megtérítésére vonatkozó, a nemzeti jogszabályok által meghatározott követelmények, többek között a határidő, nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló jellegű, nemzeti jogon alapuló igényekre vonatkoznak (egyenértékűség elve), és nem lehetnek olyanok, hogy gyakorlatilag lehetlenné vagy túlzottan nehézvé tegyék a kártérítés elérését (tényleges érvényesülés elve).³⁷

57. Annak megállapításához, hogy az egyenértékűség elvét a nemzeti bíróság előtt folyó eljárásban tiszteletben tartották-e, a nemzeti bíróság feladata – amely az egyetlen, amelynek közvetlen ismeretei vannak az ilyen ügyekre vonatkozó eljárási szabályokról a nemzeti jogban –, hogy megvizsgálja a feltételezetten hasonló keresetek tárgyát és lényeges elemeit. Minden olyan esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés kedvezőtlenebb, mint azok, amelyek a hasonló nemzeti keresetekre vonatkoznak, azt kell megvizsgálnia a nemzeti bíróságnak, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy hogyan zajlik az eljárás és melyek a sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt.³⁸

36 1970. július 15-i ACF Chemiefarma kontra Bizottság ítélet, 41/69, EU:C:1970:71, 19. és 20. pont.

37 2009. március 24-i Danske Slagterier ítélet, C-445/06, EU:C:2009:178, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

38 2010. július 8-i Bulicke ítélet, C-246/09, EU:C:2010:418, 28. és 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

58. Az egyenértékűség elve a hátrányos megkülönböztetés tilalma általános elvének megnyilvánulása. Ebben a vonatkozásban nem egyértelmű, hogy vannak-e, vagy igazából lehetnek-e egyáltalán hasonló nemzeti keresetek. Az alapeljárás háttere szövevényes és összetett, és a felmerült helyzet igen sajátos. Ezek az eljárások szilárdan az uniós jogban gyökereznek. A cukorra kivetett illetékek uniós szinten jelentős pereskedést eredményeztek, valamint az uniós Bíróság azon határozatait, amelyek az adott jogszabályt érvénytelenné nyilvánították.³⁹ A helyzet kiigazítására tett első jogalkotói kísérletek nem jártak sikerrel, amint az az 1360/2013 rendelet (1)– (22) preambulumbekzdéséből kiderül. Ilyen körülmények között meglepő lenne, ha meg lehetne jelölni valóban hasonló belföldi helyzeteket. Az, hogy az 1360/2013 rendelet visszaható hatállyal rendelkezik, önmagában nem elégséges ahhoz, hogy egyenértékűnek lehessen tekinteni olyan, pénzügyi intézkedésekre vonatkozó nemzeti rendelkezéseket, amelyek szintén visszaható hatállyal bírnak.

59. Az észszerű keresetindítási határidőket megállapító szabályok főszabály szerint tiszteletben tartják az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét, amennyiben ez a jogbiztonság alapvető elvének alkalmazását valósítja meg. E határidők ugyanis nem olyan jellegűek, hogy gyakorlatilag lehetetlenné vagy túlzottan nehézvé tennék az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.⁴⁰

60. A kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben szereplő, az elévülési időre vonatkozó nemzeti szabályok működéséről szóló állításaiból egyértelműen kiderül, hogy a Cargill Deutschland nem nyújthatott be visszatérítésre irányuló keresetet a számára rendelkezésre álló határidőn belül.⁴¹ Ez a határidő még azelőtt lejárt, hogy az 1360/2013 rendelet 2013. december 20-án hatályba lépett és mielőtt az uniós jogalkotó meghatározta volna az említett rendelet 1. cikkében és a mellékletében a termelési illetékeket, a kiegészítő illeték kiszámításához szükséges együttthatókat, valamint a cukortermelők által a cukorrépatermeszítőknél fizetendő összegeket. Vagyis az olyan gazdasági szereplőknek, mint a Cargill Deutschland, gyakorlatilag nem volt módjuk arra, hogy a túlfizetett illetékek összegét meghatározzák és visszatérítést igényeljenek. Ezek a keresetek még az 1360/2013 rendelet hatálybalépése előtt elévültek.

61. A Hauptzollamt Krefeld (a tárgyaláson) azt állította, hogy egy gondosan eljáró gazdasági szereplő megtámadhatta volna az illetékek megállapításáról szóló eredeti határozatokat, ami azzal a joghatással járt volna, hogy, mivel az elbírálás nem zárult volna le, a Cargill Deutschland megőrizte volna helyzetét.

62. Ez a nemzeti eljárási jog hatálya alá tartozik. Emellett ez az üzleti döntéshozataltól és megítéléstől is függ, ami gazdasági szereplőtől függően indokoltan eltérő lehet. Ugyanakkor nem tartozik az uniós jog körébe a jelen eljárásban felvetett kérdés, vagyis hogy a nemzeti szabályok gyakorlatilag megfosztják-e az olyan gazdasági szereplőket, mint a Cargill Deutschland, a visszatérítés igényléséhez való joguktól.

63. Ugyanis a tagállamok jogrendszerében közös alapelv szerint a károsult személynek, a kárviselés terhének kockázata mellett, elvárható gondossággal kell eljárnia az elszenvedett veszteség vagy kár enyhítése érdekében.⁴² Ellentétes lenne tehát a tényleges érvényesülés elvével, ha előírnák, hogy a károsult személyek automatikusan kötelesek igénybe venni a rendelkezésükre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget, még ha az túlzott nehézséggel járna is, vagy észszerűen nem követelhető meg tőlük.

39 Lásd a fenti 3–6. pontot, valamint a 30. lábjegyzetet.

40 2010. július 8-i Bulicke ítélet, C-246/09, EU:C:2010:418, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

41 Lásd a fenti 23–25. pontot.

42 2009. március 24-i Danske Slagterier ítélet, C-445/06, EU:C:2009:178, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

64. Ezenfelül a szóban forgó nemzeti szabályoknak a kérdést előterjesztő bíróság által leírt értelmezése megfosztja az 1360/2013 rendeletet *effet utile-jétől*. A szóban forgó jogszabály kifejezett célja, hogy a nemzeti hatóságoknak lehetővé tegye, hogy a cukortermelési illetékeket szabályozó rendszer helyes alkalmazására vonatkozó uniós bírósági ítéleteket érvényre juttassák. Ezen ítéletek célja annak biztosítása, hogy az illetékek alapját képező rendszert helyesen alkalmazzák. E rendszer célja az önfinanszírozó jelleg biztosítása volt, vagyis hogy maga az ágazat finanszírozza a többletcukor-termelés eredményeképpen keletkezett veszteséget. E rendszer alapját képező teljes elgondolással ellentétes lenne, ha megengednénk, hogy az illetékes hatóságok visszatartsák a tévedésből beszedett többletilletéket.

65. Mivel a túlfizetett illetékek visszatérítésének elévülési határidejét nem az uniós jogalkotó állapítja meg, a nemzeti jog határozza meg e határidő kezdőnapját és szükségszerűen eltérhet a különböző tagállamokban.⁴³ A nemzeti eljárási szabályok alkalmazása hasonlóképpen egyértelműen a nemzeti bíróságok által eldöntendő kérdés.

66. Ugyanakkor, mivel a gazdasági szereplők az 1360/2013 rendelet hatálybalépése előtt nem tudták meghatározni a túlfizetett illetékek visszatérítése iránti igény összegét, azok a nemzeti szabályok, amelyek szerint a releváns elévülési idő az említett rendelet hatálybalépése *előtt* lejár, a gyakorlatban lehetetlenné teszik az ilyen gazdasági szereplők számára, hogy a Bíróság által érvénytelennek nyilvánított jogszabály alapján tévedésből befizetett cukorra kivetett illetékek visszatérítését igényeljék.

Véggövetkeztetés

67. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Finanzgericht Düsseldorf (düsseldorfi pénzügyi bíróság, Németország) által feltett kérdést a következőképpen válaszolja meg:

„Amennyiben a cukortermelési illetékeket tévedésből fizették be, nem alkalmazhatók az az elévülési időket szabályozó nemzeti szabályok, amelyek megfosztják a gazdasági szereplőket a 2001/2002-es, a 2002/2003-as, a 2003/2004-es, a 2004/2005-ös és a 2005/2006-os gazdasági évre vonatkozó cukorágazati termelési illetékek, a 2001/2002-es és a 2004/2005-ös gazdasági év tekintetében alkalmazandó kiegészítő illeték kiszámításához szükséges együttható, valamint a cukorgyártók által a cukorrépa-eladóknak az illetékek maximális összege és a 2002/2003-as, a 2003/2004-es és a 2005/2006-os gazdasági évre kivetendő illetékösszeg közötti különbség alapján fizetendő összegek megállapításáról szóló, 2013. december 2-i rendelet alapján újonnan kiszámított illetékek visszatérítése igénylésének lehetőségétől, amennyiben e szabályok alkalmazása az ilyen igényérvényesítést gyakorlatilag lehetetlenné teszi.”

⁴³ Lásd a fenti 48. pontot.